

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Forma Sacramenti Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

hominis, in qua principales sensus vigent, & à qua maximè totus homo potest denominari: unde caput est certissima, & sufficientissima pars pro collatione Baptismi. Quòd si hoc commòdè fieri non possit, tunc in casu necessitatis, utputà propter periculum mortis, in quo versatur infans nondum perfectè natus, semper facienda est ablutio in alia parte principaliori, quantum fieri potest.

20. Si verò pars illa sit minùs principalis, ac proinde dubia (qualis secundùm Scotum in 4. dist. 4. quest. 3. non solum est digitus, sed etiam manus, vel pes, ac huiusmodi) tunc si infans evadat periculum, ac perfectè nascatur, iterùm baptizandus est sub conditione; prout notatur c. De quibus. de Baptismo, atque in Ritualibus Dioecelanis Parochi plenius informantur. Insuper sciendum, quòd si parvulus cum Baptismo dubio moriatur, is sepeliendus sit in terra benedicta: quia ad hanc jus acquisivit ob probabilitatem sui Baptismi.

Quid agendum, si ablutio facta est in parte dubia?

21. CONCL. V. Dubium sanè, num puer, cum intentione ipsum baptizandi, projectus de ponte in fluvium vel fontem, ubi submergendus est, sit valide baptizatus: quamvis non desint Doctores, asserentes, talem Baptismum valere (inter quos sunt Suarez, Vasquez, Layman, & plures alij Recentiores) at tamen rationabiliter, & magis probabiliter, negatur cum Doctore Subtili in 4. dist. 5. quest. 3. Ratio huius sententiæ negativæ est: quia in tali casu deest ablutio, requisita ad valorem Sacramenti Baptismi. Etsi enim videatur hic intervenire immersio pueri in aquam, ea tamen non tam est immersio, quàm submersio pueri in fontem, vel fluvium præcipitati; cùm ex natura sua tendat ad mortem parvulo inferendam. Unde nec is ablui dicendus est, sed potius submergi: nam ablutio hominis debet fieri salvâ vitâ ipsius, saltem quantum est de se, atque ex natura ipsius ablutionis.

Puer projectus in flumen cum intentione ipsum baptizandi, an baptizetur?

Q U Æ S T I O III.

De Forma Sacramenti Baptismi.

22. CONCL. I Vera, & legitima forma Sacramenti Baptismi, est hæc: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Ita Fides Catholica. Et hæc forma, quæ in tota Ecclesia Latina semper fuit observata, atque etiamnum ob-

Forma Baptismi, quæ?

observatur, desumitur ex illis verbis Christi, Matth. 28. *Baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.*

Qua formâ
utantur
Græci?

23. Verum quidem est, quod in Ecclesia Græca jam à tempore Apostolorum, atque ex eorum ordinatione, ex instinctu Spiritus sancti, ob gravissimas causas factâ (ac præcipue ad tollendum errorem, & Schisma Græcorum, de quo fit mentio 1. Corinth. 1.) observetur paululum alia forma Baptismi, nempe hæc: *Baptizetur servus JESU Christi in nomine Patris, &c.* Quæ forma pariter certa est, ac sufficiens, & à Græcis de præcepto observanda, tamen re ipsâ non differt à priori: nam quod verbo activo, *Ego te baptizo*, dicunt Latini; hoc idem verbo passivo, *Baptizetur servus JESU Christi*, significant Græci. Sed impofterum ex professio erit sermo de formâ Baptismi, aliisque Ritibus Sacramentorum in Ecclesia Latina usitatis.

Tria in for-
mâ Baptis-
mi exprima-
nda.

24. CONCL. II. In forma Baptismi necessariò necessitate Sacramenti (ita nempe, quod alioquin eo non expresso nullum fieret Sacramentum) debent exprimi sequentia tria. I. Persona, quæ baptizatur, quod fit per *ly, Te.* II. Actio baptizandi; quod fit per *ly, baptizo.* III. Invocatio SS. Trinitatis; quod fit per *ly, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Desumitur hoc totum ex forma Baptismi, à Christo præscriptâ cit. cap. 28. Matth. Unde declaravit Alexander Papa III. & habetur cap. 1. de Baptismo: *Si quis puerum ter in aqua immerferit in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen; & non dixerit; Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen: non est puer baptizatus.* Hæc ibi.

In ea debet
exprimi &
Unitas, &
Trinitas
Personarum.

25. CONCL. III. Ob eandem rationem, siue institutionem Christi, Matth. cap. 28. nobis indicatam, requiritur, ut in forma Baptismi necessariò necessitate Sacramenti exprimat non solum Trinitas Personarum, sed etiam Naturæ Unitas, quæ significatur per *ly, In nomine.* Unde inferitur cum Suarezio disp. 21. sect. 3. & alijs, hanc formam. *Ego te baptizo in nominibus Patris, & Filij, & Spiritus sancti*, esse insufficientem ad valorem Sacramenti Baptismi: quia in ipsa fit substantialis mutatio.

Quid, si *ly*
In nomine,
ter repeta-
tur.

26. Aliter dicendum est de hac forma, *Ego te baptizo in nomine Patris, & in nomine Filij, & in nomine Spiritus sancti.* Hæc enim valet: quia licet *ly, in nomine*, ter repetatur, non tamen significat pluralitatem Naturæ Divinæ, sicut *ly, in nominibus*: prout à pari absque pluralitate Divinæ Naturæ dicitur, *Deus Pater, & Deus*
Fi-

Filius, & Deus Spiritus sanctus ; quamvis dici non possit, *Dij Pater,*
& Filius, & Spiritus sanctus.

27. CONCL. IV. Baptismus defacto collatus in nomine Christi tantum, nec est validus, nec licitus. Ita Herincx *disp. 5. de Baptismo, quest. 4. num. 45.* & alij : idque desumitur ex *c. Multi sunt. de consecr. dist. 4.* ubi rejicitur Baptismus in nomine solummodo Christi collatus. Atque hoc ipsum videtur tenere communis praxis, & sensus Fidelium ; quamvis Sannig *dist. 2. de Baptismo, quest. 9. num. 6.* dubitet, ac indecensum relinquat, num defacto valeat Baptismus in nomine Christi collatus.

28. Dicitur notanter in Conclusionem, defacto. Nam in primitiva Ecclesia Baptismus in nomine Christi tantum collatus, ex speciali dispensatione Divina, & Apostolis revelata, videtur fuisse validus, ac licitus ; uti tenent Scotus *4. dist. 3. quest. 2.* D. Thomas, S. Bonaventura, & communior Theologorum, paucis exceptis. Et hoc factum fuisse creditur ex speciali dispensatione Divina ad glorificandum magis SS. Nomen JESU, tempore primitivæ Ecclesiæ Judæis, atque Gentilibus summe exosum. Idque desumitur ex S. Scriptura : nam *Actorum cap. 2.* S. Petrus, repletus Spiritu sancto, præcepit, dicens : *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine JESU Christi.* Item *Act. cap. 8.* dicitur : *In nomine JESU baptizabantur viri, ac mulieres.* Et *cap. 10.* *Jussit eos baptizari in nomine Domini JESU Christi.* Hinc etiam Nicolaus Papa I. ut refertur *can. Aquodam Judæo. de consecr. dist. 4.* dicit, eos, qui in nomine SS. Trinitatis, vel tantum in Christi nomine, sicut in Actibus Apostolorum legimus, baptizati sunt, non esse denuò baptizandos.

29. Quæres, quænam forma sit adhibenda, si probabiliter dubitatur, an quis sit baptizatus ? Resp. Hoc patere ex *Jure Canonico, cap. 2. de Baptismo*, ubi sic habetur : *De quibus dubium est, an baptizati fuerint, baptizantur his verbis præmissis : Si baptizatus es, non te baptizo ; sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Hæc ibi : Quamvis nonnulla Ritualia Diocesana priorem partem omittant, dicendo tantum in tali casu : *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, &c.*

30. Quæres ulterius, an Sacerdos ille validè baptizaverit, qui ignarus Linguae Latinæ, hac formâ usus est : *Baptizo te in nomine Patriæ, & Filiæ, & Spiritu sancta.* Respondet Zacharias Papa (*& habetur can. Retulerunt. de consecr. dist. 4.*) affirmativè, his verbis : *Si ille, qui baptizavit, non errorem introducens, aut hæresin,*

Lzzzz

sed

sed pro sola ignorantia Romane locutionis infringendo linguam, ut supra, baptizans dixisset, non possumus consentire, ut denuò baptizentur: & consequenter sic baptizati, censentur validè baptizati, eò quod non contingerit error substantialis in forma, sed duntaxat error Latinitatis ob imperitiam baptizantis.

Q U Æ S T I O I V.

De Ministro, & quibusdam alijs Baptismum concernentibus.

Minister
Baptismi
potest esse
quilibet
homo.

31. **C**ONCL. I. Quilibet homo ratione præditus potest esse Minister Baptismi, ita ut Sacramentum valeat: ac proinde validus est Baptismus, etiamsi conferatur à Pagano, vel Hæretico, aut à muliere, vel Ministro malo, dummodò omnia alia necessaria adhibeantur. Ita Scotus 4. dist. 5. q. 1. cum communi; & habetur decisum *can. Romanos. & seqq. de consecr. dist. 4. juncto c. Firmiter. de Summa Trinit. & Concilio Florentino in Decreto Unionis.*

In casu ne-
cessitatis,
quid obser-
vandum?

32. In praxi tamen observandum est, ut in casu etiam necessitatis Sacerdos præfens præferatur Diacono, & Diaconus Subdiacono, ac Clericus alius Laico, & vir foeminae: nisi pudoris gratia deceat, foeminam potius, modi baptizandi gnaram, quam virum baptizare infantem in mortis periculo constitutum, ac nondum plenè natum; vel, nisi melius foemina, utputà obstrictrix examinata, & approbata, sciat formam & modum Baptismi: prout passim solent monere Ritualia Dioecesana.

Extra neces-
sitatem, cui
competat
baptizare?

33. **C**ONCL. II. Nihilominus extra casum necessitatis baptizans, cui id jure, vel ex officio non competit, peccat. Ita communis. Et hoc quidem esse peccatum mortale, docent Suarez, Navarrus, Sotus, alique, quos citat & sequitur Layman *lib. 5. tract. 2. cap. 7.* quia SS. Canones, ob honorem Sacramenti Baptismi, severè præcipiunt, ut Sacerdos extra casum necessitatis solemniter baptizet, *Clem. un. de Baptismo.* Quinimò munus baptizandi ex officio competit soli proprio Sacerdoti, seu Parocho, nisi is alicui alteri licentiam baptizandi concedat.

An Diaconus,
vel Subdiaconus,

34. **C**ONCL. III. Ex Episcopi, vel proprii Sacerdotis commissione, ob rationabilem causam factà, non solum alius Sacerdos, sed etiam Diaconus solemniter baptizare potest; non autem